

Hà Nội, ngày 16 tháng 6 năm 2021

THÔNG TIN DÀNH CHO BÁO CHÍ

CÔNG BỐ CHỈ SỐ CÔNG KHAI NGÂN SÁCH BỘ VÀ CƠ QUAN TRUNG ƯƠNG (MOBI) 2020 CẢI THIỆN KHÔNG ĐÁNG KỂ SO VỚI NĂM 2019

Chỉ số MOBI do Liên minh Minh bạch Ngân sách (BTAP) chủ trì xây dựng, do hai tổ chức thành viên của Liên minh là Trung tâm Phát triển và Hội nhập (CDI) và Viện Nghiên cứu Kinh tế và Chính sách (VEPR) thực hiện, với sự tài trợ của Tổ chức Oxfam tại Việt Nam.

Năm 2020 là năm thứ 3 liên tiếp chỉ số MOBI được thực hiện và công bố. MOBI 2020 đánh giá mức độ công khai ngân sách của 44 Bộ, cơ quan Trung ương, trong đó có 38 Bộ, cơ quan Trung ương là đơn vị dự toán và 6 cơ quan, tổ chức Trung ương được NSNN hỗ trợ. Mức độ công khai minh bạch ngân sách Bộ, cơ quan Trung ương (MOBI 2020) được xây dựng thông qua **5 tiêu chí** chính là *tính sẵn có, tính kịp thời, tính đầy đủ, tính thuận tiện và tính liên tục* của **6 loại tài liệu bắt buộc** phải công khai theo Luật NSNN năm 2015, theo hướng dẫn tại Thông tư 61/2017/TT-BTC và Thông tư 90/2018/TT-BTC. Tính liên tục là tiêu chí lần đầu tiên được sử dụng trong khảo sát MOBI 2020 và chỉ được áp dụng cho hai loại tài liệu bao gồm Dự toán thu-chi ngân sách và Quyết toán ngân sách nhà nước.

Kết quả khảo sát MOBI 2020 cho thấy, mức độ công khai ngân sách của các Bộ, cơ quan Trung ương chưa có cải thiện so với MOBI 2019.

Vẫn còn nhiều đơn vị chưa công khai hoặc chưa công khai đầy đủ, chưa đáp ứng yêu cầu theo quy định của Luật NSNN năm 2015, Thông tư 61/2017/TT-BTC và Thông tư 90/2018/TT-BTC.

Điểm trung bình MOBI 2020 là 21,64 điểm¹, tương đương với điểm trung bình MOBI 2019.

Trong xếp hạng MOBI 2020, **Bộ Tài chính có thứ hạng cao nhất** với 66,63 điểm quy đổi, xếp hạng công khai ở *mức TƯƠNG ĐỐI* đầy đủ. Xếp thứ hai là Bộ Tư pháp với 48,41 điểm quy đổi.

Về tính sẵn có: Có 27 cơ quan, tổ chức trên tổng số 44 cơ quan trong kỳ khảo sát MOBI 2020 công khai ít nhất 1 tài liệu ngân sách (chiếm 61,36%), tăng 3 đơn vị so với kỳ khảo sát 2019. Tuy nhiên, vẫn còn có tới **17 Bộ, cơ quan Trung ương không công khai bất kỳ một tài liệu nào** tại thời điểm khảo sát (tương đương với 38,64%).

Về tính kịp thời: Kết quả kỳ khảo sát MOBI 2020 cho thấy các Bộ, cơ quan Trung ương chưa công khai kịp thời các tài liệu ngân sách theo quy định. Trong số 19 đơn vị có công bố tài liệu về Dự toán ngân sách năm 2021, chỉ có 6 đơn vị công bố đúng thời hạn theo quy định là trong vòng 15 ngày kể từ ngày 31/12/2020. Đối với tài liệu về Quyết toán ngân sách năm 2019, có 9 trên tổng số 16 đơn vị có công khai thông tin công bố đúng thời hạn theo quy định. Các tài liệu còn lại gồm

¹ Điểm trung bình của 34 Bộ, cơ quan Trung ương có điểm MOBI 2020.

Báo cáo tình hình thực hiện ngân sách đơn vị quý 1, 6 tháng, 9 tháng và cả năm 2020 chỉ được công khai đúng hạn bởi lần lượt 4, 4 và 3 đơn vị. Không có đơn vị nào công khai đúng hạn báo cáo tình hình thực hiện ngân sách cả năm 2020.

Về tính thuận tiện: Kết quả khảo sát MOBI 2020 cho thấy có 32 trên tổng số 44 đơn vị có điểm về tính thuận tiện (tương đương với 72,72%), tăng 5 đơn vị so với khảo sát MOBI 2019. Định dạng của các tài liệu ngân sách được công khai trên cổng thông tin điện tử/trang thông tin điện tử của đơn vị chủ yếu dưới dạng pdf hoặc scan ảnh, do vậy còn hạn chế cho người dân đọc và sử dụng thông tin ngân sách từ các định dạng tài liệu này. Bộ Khoa học và Công nghệ là đơn vị công khai các tài liệu có định dạng thuận tiện nhất (file excel), dễ dàng trong việc tiếp cận và sử dụng tài liệu.

Về tính đầy đủ: Kết quả khảo sát MOBI 2020 cho thấy, các tài liệu ngân sách được công khai chưa đầy đủ nội dung theo quy định tại Thông tư 90/2018/TT-BTC, còn thiếu báo cáo thuyết minh hoặc không đầy đủ nội dung của các bảng biểu. Trong số 27 đơn vị có công khai ít nhất một trong sáu tài liệu ngân sách, Bộ Tài chính và Bộ Tư pháp vẫn là hai đơn vị dẫn đầu về tính đầy đủ của các tài liệu ngân sách. Xếp ở vị trí thứ ba là Bảo hiểm xã hội Việt Nam với 20,93 điểm quy đổi.

Báo cáo chỉ số MOBI 2020 cũng đề xuất các khuyến nghị tới các Bộ, Cơ quan Trung ương nói chung, Bộ Tài chính nói riêng, Quốc hội, Kiểm toán Nhà nước, Chính phủ những giải pháp để cải thiện chỉ số công khai ngân sách MOBI trong những năm tiếp theo.

TS. Lưu Bình Nhưỡng, Đại biểu Quốc hội khóa XIV, Phó trưởng ban Dân nguyện của Ủy ban Thường vụ Quốc hội nhận định: *“Điều đáng nói là, một số cơ quan Trung ương quan trọng cần phải “nêu gương” cũng nằm trong các cơ quan không chú trọng về công khai tài liệu ngân sách. Điều đó cho thấy mức độ tuân thủ về công khai ngân sách, tài liệu ngân sách đang là vấn đề tồn tại, hạn chế rất lớn. Việc tăng cường vai trò của Kiểm toán nhà nước và vai trò giám sát của Quốc hội là biện pháp đúng hướng, nhất là cần vai trò thẩm tra báo cáo dự toán, quyết toán của Hội đồng dân tộc, các uỷ ban của Quốc hội trong đó phải tăng số phiên giải trình, chất vấn làm rõ nguyên nhân/lý do của tình trạng không công khai hoặc chậm trễ trong công khai ngân sách. Bên cạnh đó, cần tăng cường vai trò giám sát của các đại biểu Quốc hội trong các vụ việc, sự kiện. Cũng cần tăng cường vai trò giám sát của MTTQ và các thành viên, vai trò giám sát của báo chí, công luận”.*

TS. Nguyễn Đức Thành, Giám đốc Trung tâm Nghiên cứu Kinh tế và Chiến lược (VESS), nhận định: *“Trong khi mức độ công khai minh bạch của các tỉnh liên tục được cải thiện (thông qua đánh giá bằng chỉ số POBI hàng năm), thì các cơ quan trung ương lại không có sự tiến bộ đáng kể nào, dù Luật Ngân sách 2015 đã có hiệu lực từ lâu. Đây là một hiện tượng gây thất vọng vì các cơ quan trung ương đã không nêu được tấm gương xây dựng nhà nước pháp quyền, đồng thời thể hiện sự thiếu trách nhiệm giải trình đối với nhân dân. Do đó, tôi cho rằng đây là lúc Quốc hội cần phát huy vai trò giám sát của mình trong việc thúc đẩy tính công khai, minh bạch của hệ thống tài chính công.”*

Tài liệu đầy đủ xin vui lòng tải về tại [đây](#).

Thông tin liên hệ:

Địa chỉ: Tầng 16, số 169 Nguyễn Ngọc Vũ, Trung Hòa, Cầu Giấy, Hà Nội

Email: info@cdivietnam.org

Website: <http://www.cdivietnam.org>

Điện thoại: (84 24) 3538 0100